

Pislink

door Drs. Claudia Verhoeff

Tijdens het spreekuur hoor ik een man met boze stem tegen de assistente praten. Ondanks de goede isolatie van de muren en deur kan ik flarden verstaan, zo hard praat hij. Ik vang iets op dat meneer er helemaal klaar mee is. Als mijn consult achter de rug is en ik de deur van de spreekkamer open doe zie ik de boze man nog net vertrekken terwijl hij de deur veel te hard achter zich dicht gooit.

Pffff..., verzucht de assistente. Wat een blaaskaak zeg. Al anderhalf jaar sproeit de kat van meneer overal urine in huis maar pas nu trekt hij aan de bel! Feitelijk kwam meneer een afspraak maken voor euthanasie. Na een verhitte discussie tussen meneer en onze assistente vertrok hij naar huis met onze adviesbrief over onzindelijkheid waarbij meneer flink mopperend zich afvroeg of hij dat allemaal moest uitproberen en een zakje plastic kattenbakkorrels, zodat hij urine kan verzamelen en langsbrengen voor onderzoek.

Misschien is onze adviesbrief over onzindelijkheid wel de meest meegegeven brief...

'Kent u de situatie van een kat die met trillend achterlijf, staart loodrecht omhoog, uw dure spullen onder plast?' De meest

frequent voorkomende gedragsproblemen bij de kat betreffen het in huis sproeien en het buiten de bak plassen of poepen. Al die katten zijn op tijd gecastreerd of gesteriliseerd en al die mensen houden hun huis goed schoon. Waarom doen die katten dat dan??

Zoals alle zoogdieren markeert ook de kat zijn leefgebied. Hiertoe worden een aantal methoden gebruikt zoals sproeien, krabben, het deponeren van ontlasting die niet begraven wordt en het legen van anaalklieren. In de kern van het leefgebied wordt met de klieren naast de mondhoeken (*kopjes geven*) en de staartklier gemerkt. Jonge dieren beginnen vaak met sproeien als ze geslachtsrijp zijn. Op latere leeftijd is zowel bij intacte als bij gecastreerde/gesteriliseerde katten stress een hoofdoorzaak voor sproeien.

Het spreekt voor zich dat het altijd verstandig is om eerst een lichamelijk probleem uit te sluiten bij de dierenarts! Blaasgruis is een veel voorkomend probleem bij katten.

Er zijn veel oorzaken te verzinnen waarom een kat zou kunnen gaan sproeien.

- Er heeft een grote verandering plaats gevonden in de gezinssamenstelling, waardoor uw kat zich onzeker voelt. Die verandering kan een baby zijn, maar ook een scheiding of een kind dat uit huis is gegaan, of een nieuwe partner.

- U heeft er pas een kat bijgenomen en de oude kat voelt zich bedreigd.
- U heeft pas uw huis veranderd, de bank staat ergens anders, de vertrouwde stoelen zijn verdwenen, misschien zelfs een geheel nieuw huis door drastische verbouwingen of een verhuizing. Uw kat moet daar aan wennen.
- U maakt veel ruzie en de kat wordt daar nerveus van of u maakt nooit ruzie maar toch voelt de kat de intense spanningen die er in het gezin leven.
- U laat als u weggaat de deur, het raam of het kattenluikje open en zodra u de hielen heeft gelicht komt de kat van de burens langs om uw kat even te intimideren.
- U verschoont de kattenbak niet vaak genoeg, zelfs na één plasje wil meneer of mevrouw niet meer van de bak gebruik maken.
- Uw kat heeft wat we noemen een 'negatieve-bak-ervaring'. Tijdens een bezoek aan de bak is er een keer iets engs gebeurd, bijvoorbeeld iets omgevallen of een harde knal buiten waardoor uw kat vreselijk is geschrokken.
- U heeft meerdere katten en slechts één kattenbak en ze willen niet met z'n allen van één bak gebruik maken of één kat wil telkens door z'n geplas in huis laten weten dat hij/zij dé baas in huis is.
- U heeft meerdere katten en u heeft een ronde kattenbak en uw kat wil in een hoekje plassen. Ga er maar eens aan staan in die ronde bak.
- U heeft een open kattenbak en uw kat wil juist zo graag privé plassen of andersom.
- U maakt altijd alles lekker fris en schoon met bleekwater of ammoniak. Laten nu alle katten dat nu juist heerlijke luchtjes vinden om overheen te plassen.
- U heeft altijd een huis vol visite. De kat krijgt te weinig aandacht en gaat dus op zijn of haar manier de aandacht trekken.
- U heeft een heerlijk zacht donzen dekbed waar uw kat wel eens op mag liggen. Daar wil zelfs de zindelijkste kat nog wel even op gaan plassen.
- Hetzelfde geldt voor die enige kussentjes, van uw bankstel...
- U laat vaak schoenen van u en de kinderen in de gang slingeren. Daar zitten toch lekkere luchtjes aan. Daar moet wel even overheen gesproeid worden.

Deze lijst is bij lange na niet volledig, het is slechts een korte opsomming. Als u de reden van plassen van uw kat wilt weten, dan moet u het dier goed bestuderen en een tijdje nauwkeurig de tijden en omstandigheden waarop uw kat sproeit moeten noteren. Naar gelang de reden die u ontdekt, kunt u wel of geen veranderingen aanbrengen in uw levensstijl, woning of huisdierenbestand (*misschien moet er zelfs een kat weg*). Vaak is echter de oorzaak voor het sproeien niet meer te achterhalen. Een kat kan binnen twee dagen een gewoonte maken van het sproeien.

Buiten het aanbrengen van eventuele veranderingen kunt u een aantal middeltjes proberen. Soms hebben die een daverend succes en andere keren reageert de kat niet. Aan u om dit uit te proberen.

- U maakt de sproeiplekken als volgt schoon: eerst met een warme 10% oplossing van biologisch (*enzymatisch*) wasmiddel (*Biotex*) voor verwijdering van eiwit-achtige componenten. Daarna spoelen met koud water en afdrogen. Vervolgens besproeien met een alcoholoplossing (*spiritus*) via een plantenspuit. Eventueel inwrijven met een doek voor verwijdering van vet-achtige (*geur-*) componenten. Azijn kan soms ook helpen. Goed drogen voordat de kat erbij mag.
- U maakt de sproeiplek onaangenaam/ongeschikt. U kunt bijvoorbeeld een (*baby-*) kamer afsluiten voor enkele maanden.
- U verandert de plek waar de kattenbak staat (*lieft een rustige plek*). De etensbak mag nooit naast de kattenbak staan, aangezien katten in de natuur nooit eten op plaatsen waar geplast of gepoept wordt. Andersom kunt u proberen om een etensbak op de sproeiplek te zetten. Vervolgens schuift u de etensbak door de hele kamer, zo wordt de hele kamer als eetplek gezien.
- U verandert de kattenbakvulling. U probeert krantensnippers, aarde, turf, molm, grote en kleine stenen en verschoont de bak na elk bezoek van de kat.
- U verandert het aantal kattenbakken. Het ideale aantal bakken is het aantal katten +1. Soms helpt het om twee bakken naast elkaar te zetten, aangezien sommige katten niet in één bak willen plassen als poepen (*hoezo kieskeurig?*).
- U doet valerianadruppels in de kattenbak. De meeste katten zijn er gek van.
- U stopt het gebruik van wasverzachter. Aangezien katten dat een lekker luchtje vinden om op te plassen, houdt de kat ermee op als u stopt met wasverzachter.

- U kunt een speciale spray gebruiken om de sproeiplekken te behandelen. Deze spray bevat vijf componenten die ook voorkomen in de mondhoekklieren van de kat. Katten sproeien niet op plaatsen waar deze geruststellende gezichtsferomonen zijn afgegeven.
- U heeft een kat die meestal binnenshuis vertoeft. Deze stuurt u wanneer het maar even kan lekker naar buiten. Andersom wil ook wel effect hebben. Uw kat loopt dag en nacht buiten. Zorg ervoor dat deze kat eens een tijd lang binnen blijft.
- U doet de kat een week uit logeren. Maak ondertussen uw huis van onder tot boven schoon (*niet met bleekwater*) en hoop dat de kat zijn gewoonte doorbroken is door de week op een ander adres. Deze methode lukt soms bij katten die ooit om een speciale reden zijn gaan sproeien en daarna uit gewoonte door zijn gegaan.
- Als deze middelen niet helpen is medicinale behandeling met psychofarmaca of hormonen soms een optie. Deze medicijnen worden tijdelijk gebruikt totdat de vicieuze cirkel van het gewoonteplassen is doorbroken.
- U kunt ook proberen de plaatsen waar de kat plast onaantrekkelijk te maken met aluminiumfolie.
- Soms helpt het om de kat 's nachts en tijdens uw afwezigheid op te sluiten in een eigen kamertje, met een lekker ligplekje wat eten en een schone bak. Het moet wel leuk zijn voor de kat zodat deze geen hekel krijgt aan deze plek.

Ook met dit lijstje 'middelen tegen' krijgt u geen plas-klaar antwoord. U als katten-eigenaar weet u het beste welke tips u het best kunt uitproberen. Het straffen van de kat heeft absoluut géén zin, evenmin als de kat met de neus door de urine halen.

In sommige gevallen wil het ook na heel lang en intensief geëxperimenteer niet lukken om de kat zindelijk te krijgen. Wanneer u vindt dat de toestand niet houdbaar is, blijft er maar één goede oplossing over: u zult een ander huis moeten zoeken voor uw kat. Dat wil zeggen: u moet op zoek gaan naar mensen die alle aandacht kunnen geven aan deze kat. In ieder geval zonder andere huisdieren en zonder kleine kinderen. Het kan enige tijd vergen voordat u zo'n nieuw tehuis gevonden heeft. Wanneer u dit 'ideale' tehuis gevonden heeft, dan garanderen wij u dat de ervaring leert, dat in 99% van deze gevallen de onzindelijkheidsproblemen niet meer terugkeren. Wanneer u zelf denkt een pasklare oplossing gevonden te hebben bij uw onzindelijke kat en deze tip staat niet op onze lijst, laat het ons dan weten. Wij proberen zoveel mogelijk ervaringen te verzamelen, zodat wij ook weer zoveel mogelijk andere eigenaren met passende katten kunnen helpen. Aldus onze adviesbrief.

De volgende dag komt de boze meneer urine langsbrengen van zijn kat. Na vijf minuutjes wachten is de uitslag er: de urine zit bomvol met struviet, een bepaald type blaasgruis bij de kat. Met een vervelend grapje dat dierenartsen toch allemaal zo duur zijn koopt meneer blaasgruis-oplossend dieet en pijnstillers voor zijn kat.

Een week later wordt een grote doos Merci met een bedankkaartje op de praktijk bezorgd. Na het starten van het dieetvoer is de kat binnen een week helemaal gestopt met sproeien in huis. Zo zie je maar weer: Onderzoek en gij zult diagnosticeren...!

www.dierenarts-alkmaarnoord.nl